

Nota

Uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem Sint-Truiden – Fabriekstraat

Programma van Maatregelen

Ons kenmerk :	ORTEC2501781
Auteurs :	Liesbet Van den Bruel Ward Decramer Alexander Doucet
Datum verslag :	30 januari 2026
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2025J349 2026A361
Wettelijk depot :	D/2026/15.001/04

Coverfoto: foto op terrein Profiel 4 (PR4)

Auteurs & autorisatie:

Liesbet Van den Bruel (OE/ERK/Archeoloog/2015/00025)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2026/15.001/04

INHOUDSTAFEL

Deel 4: Programma van maatregelen	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
2 Gemotiveerd advies.....	6
3 Programma van maatregelen	8
Ondertekening.....	9

Deel 4: Programma van maatregelen

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2023K291 (bureauonderzoek; archeologienota ID: 29617) 2025J349 (landschappelijk bodemonderzoek) 2026A361 (Proefsleuvenonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Limburg Gemeente: Sint-Truiden Adres: Fabriekstraat (Fig. 4.1)
Kadastrale gegevens	Sint-Truiden, afdeling 1, sectie G, percelen 299M6, 301D, 493B, 493D
Bounding Box	Punt 1: X = 206719, Y = 167813 Punt 2: X = 206954, Y = 168123
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	36 666 m ² (totaal projectgebied) 21 889 m ² (fase 1)
Einddatum bureauonderzoek	30 januari 2026
Relevante termen¹	Proefsleuven; overgang van Vochtig- naar Droog-Haspengouw; Leemstreek;
Bebouwde zones:	Het projectgebied is momenteel niet bebouwd.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

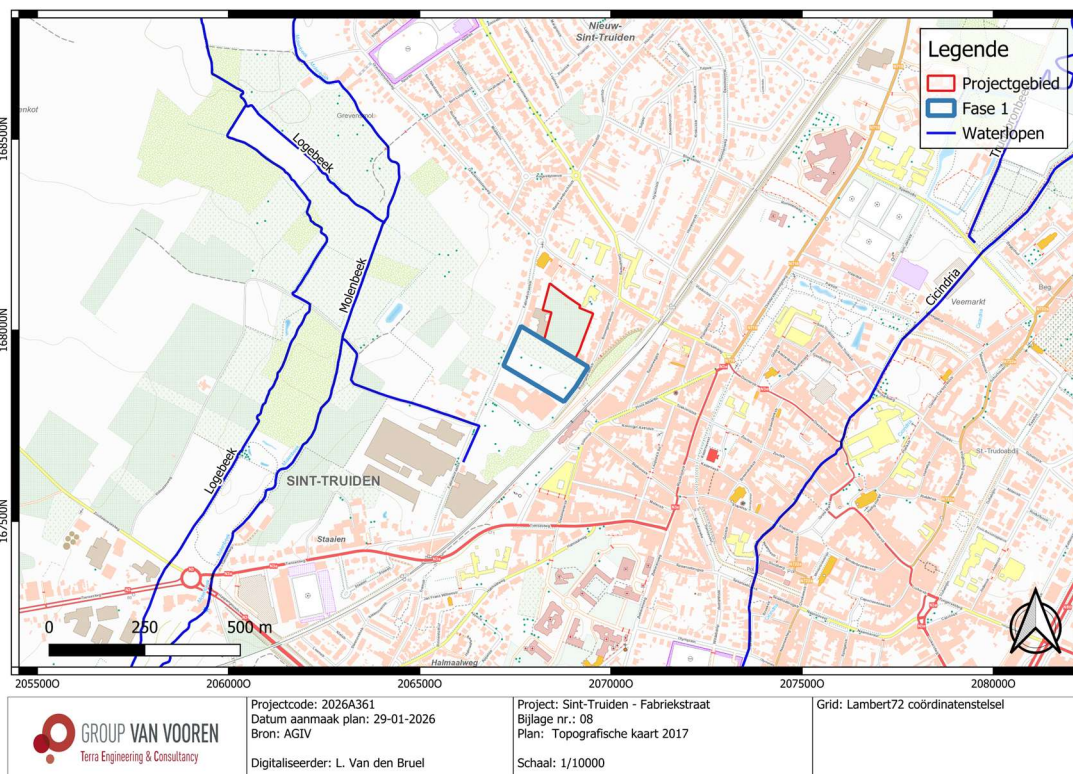

Fig. 4.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© NGI).

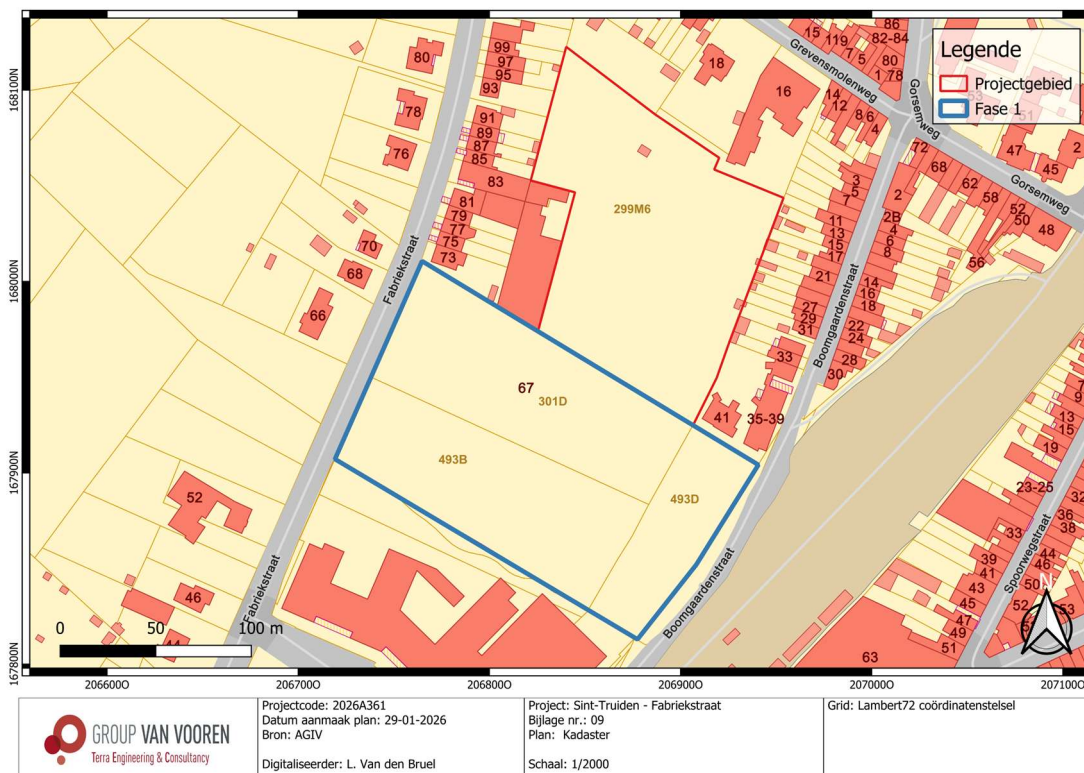

Fig. 4.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 4.3: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

2 Gemotiveerd advies

In mei 2024 werd er door het agentschap Onroerend Erfgoed akte genomen van een archeologienota (ID 29617), bestaande uit een **bureauonderzoek** (2023K291), naar aanleiding van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een verkaveling op een terrein in Sint-Truiden. Het plangebied is momenteel onbebouwd. De geplande werken omvatten de realisatie van meergezinswoningen die uit verschillende bouwlagen zullen bestaan. Sommige woonblokken zullen voorzien worden van een grote ondergrondse parkeerplaats. De andere woonblokken worden voorzien van een technische ruimte en kruipkelder. Verder zullen de werken ook gepaard gaan met de aanleg van nieuwe wegenissen, infrastructuur en omgevingsaanleg.

Op 30 september en 8 december 2025 werden er 32 **landschappelijke boringen** (2025J349) uitgevoerd binnen het projectgebied. Uit het uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat ter hoogte van het projectgebied geen (deels) bewaarde paleobodem bewaard is gebleven. Alle profielen vertoonden een antropogene A-horizont van ca. 20 tot 45 cm dik bovenop een BC-horizont. De BC-horizont is in geen geval een sterk ontwikkelde Bt-horizont en maakt bijgevolg geen deel uit van een deels bewaarde paleobodem. Het gaat eerder om een C-horizont met degradatieverschijnselen en in situ vertering. Dit is het gevolg van lokale recentere bioturbaties of in situ bodemvormingsprocessen. Bijgevolg dient er geen archeologisch booronderzoek i.f.v. Steentijd artefactensites opgestart te worden. Desalniettemin blijft de verwachting naar goed bewaarde sporensites hoog. Er diende overgegaan te worden op een proefsleuvenonderzoek i.f.v. sporensites.

Het **proefsleuvenonderzoek** kon enkel worden uitgevoerd op de **zuidelijke helft van het projectgebied** aangezien er nog een boomgaard aanwezig is op het noordelijke deel van het terrein. Het hier beschreven proefsleuvenonderzoek betreft daarom enkel **fase 1**.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd dinsdag 27 en woensdag 28 januari 2026. Het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek leverde voldoende data op om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het terrein. In totaal werd een dekingspercentage van **12,45 %** bereikt. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel zeer laag is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder vervolgonderzoek wordt eveneens bijgesteld naar zeer laag.

Het proefsleuvenonderzoek wees uit dat het terrein van **fase 1** kan opgedeeld worden in **twee verschillende pedogenetische zones** namelijk de zuidelijke zone waar een **bodem met verstoringspakket bovenop de BC-horizont** werd aangetroffen. In de noordelijke zone werd er een relatief goed bewaard bodemarchief zonder profielontwikkeling met **Ap/BC/C-bodemsequentie** aangetroffen. Profiel 1 (PR1) kan gelden als referentiemodel van de zuidelijke zone. Hier werd op 30 cm-mv een verstoringspakket aangetroffen dat te linken is aan de 19de-eeuwse hoeve met erf. Profiel 4 (PR4) in Proefsleuf 5 kan gelden als referentieprofiel voor de noordelijke zone. Hier werd een sterk gebioturbeerde BC-horizont aangetroffen op 60 cm-mv die verklaart kan worden door de aanwezigheid van een boomgaard op deze locatie in de 20ste eeuw.

Het aangetroffen sporenbestand omvat in totaal 66 bodemsporen (kuilen, paalkuilen, greppels en uitbraaksporen) die allen te relateren zijn aan de 19de-eeuwse hoeve met afgebakend erf – en diens slooffase in de tweede helft van de 20ste eeuw– die zich op deze locatie bevond vanaf de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). De 19de-eeuwse hoeve met erf wordt niet beschouwd als archeologisch waardevol, daar deze gekend is van historische kaartmateriaal en heeft bestaan tot het einde van de 20ste eeuw. Verder werden ook recente bodemsporen, verstoringen en natuurlijke bodemsporen waargenomen. Gelet op het feit dat de aanwezige sporen weinig relevante archeologische waarden hebben, zouden ze daardoor niet leiden tot bijkomstige kennis- en/of datawinst voor de omgeving van Sint-Truiden.

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een laag kennis- en datapotentieel heeft. Er werden immers geen relevante archeologische sites vastgesteld die zouden kunnen leiden tot bijkomende informatie over de omgeving. Er werden louter sporen vastgesteld die te linken zijn aan een 19de-eeuwse hoeve met erf. Kostenbaat is verder onderzoek gezien dit lage wetenschappelijke potentieel noch nuttig, noch noodzakelijk.

Het terrein van fase 1 kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen. Dit vrijgaveadvies is niet van toepassing voor de noordelijke helft ter hoogte van de thans nog aanwezige boomgaard (momenteel beschermd o.w.v. vleermuizen). Het programma van maatregelen met bijhorende bepalingen voor proefsleuven is voor die zone nog steeds van kracht en dient uitgevoerd te worden zodra dit praktisch wel uitvoerbaar is.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden.

Voor fase 2 in de noordelijke helft van het projectgebied hebben de landschappelijke boringen aangetoond dat een proefsleuvenonderzoek nog steeds noodzakelijk is. De bepalingen van het programma van maatregelen (ID 29617) ter uitvoering van het proefsleuvenonderzoek zijn voor die noordelijke zone nog steeds van kracht.

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatieleveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

Sint-Truiden, 30 januari 2026.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	#SIGN_ADO
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	#SIGN_WDC
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	#SIGN_MDI
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	#SIGN_SMI
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	#SIGN_KVV